

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összekötöttségben levő hird. irodák
 arendjében részvesznek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROS FERENC.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a
 kiadóhatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Tömegsztrájk.

A magyarországi nemzetközi szocialisták, mint nap-nap után olvassuk, a tömegsztrájknak, ennek a kétélű fegyvernek igénybe vételét határozták el a kormány választójogi javaslata ellen. Anélkül, hogy ennek politikai hatására kiterjeszkednénk, mivel a tömegsztrájk hulláma a főváros területén kívül átcsap a vidékre is, mi is kénytelenek vagyunk vele foglalkozni már csak azért is, mert ennek a rendkívüli fegyvernek alkalmazása közgazdasági életünkön fog érzékeny sebet ejteni s vele a munkásság inkább árt magának, mintsem használ.

Kétségtelen dolog, hogy a tömegsztrájk közgazdasági kárt okoz, mert ahány napig tart, a munkásság részére annyi napszám, napibér és járandóság vész kárba s ezt többé semmiféle sztrájkkal behozni nem fogja. Már most nem gondol-e az ember önkénytelenül arra is, hogy az egész ország rendes, megszokott mederben folyó vérkeringésének erőszakos megakadályozása, ha csak rövid időre is, nem fog-e olyan visszahatást okozni, mely még a sztrájk befejezése után is huzamosabb ideig akadálya lesz a munka rendes mederbe való visszatérésének és a gazdasági és kereskedelmi élet fejlődésének.

Ennélfogva a tömegsztrájk eszméje nagyon is vegyes gondolatokat ébreszt a magyar nép lelkében s bizonyára a munkásság nagyrésze sem szívesen foglal állást mellette. Nem vonjuk kétségbe a sztrájk létjogosultságát. Jelentős tényező ez a világ szociális haladásában. S ez elfogadható is, de csak addig a határig, amíg a sztrájk a törvényes uton halad. Mihelyt azonban kiép a csendes, a komoly, a veszélytelen mederből és az utcára tódul, ahol lármás tüntetéssel, a magán és közvagyon rongálásával összetűközésbe kerül a karhatalommal, akkor már veszedelmes és kárhözvontandó, mert zendülésé, utcai forradalomfajta, mert felrugja az állami életben nélkülözhetetlen vagyon és életbiztonság egész jogrendjét. Sajnos tapasztaltuk ezt már sok esetben, amikor a nem általános sztrájk is romboló, véres zavargássá fajult. És vajon ki biztosíthat bennünket ennek ellenkezőjétől most, amikor a mindeket megmozgató tömegsztrájk rémes veszedelme fenyeget az egész országban? Itt hatványozottan áll fenn az az eshetőség, hogy a sztrájk nem

lesz pusztán munkamegszűntetés, hanem könnyen lázadásá válnak.

Az elégedetlen tömeg leteszi a kenyérkereső szerszámot — és sztrájkol — kezdetben az elv iránt való lelkesedésből, később, amikor az elv szilárdságát megpuhítja már a sztrájkra nem kényszeríthető gyomor, a tömeg felocsudik kábultságából és a lelkesedése a zendülésre való bátorsággá változik át. A felizgatott tömegben pedig lehetetlen a higgadságot, a komolyságot fenntartani. Elég egy vakmerőnek az elszántsága, a többi utána rohan meggondolatlanul, vakon a saját vesztébe. És ilyenkor a sztrájkot a forradalomtól csak egy lépés választja el.

Nem jó tehát tűzzel játszani, mert könnyen lángba boríthat mindent. S reméljük, hogy a munkásság hazafias, komolyabb, józanabbul gondolkodó része ezt be is látja s a veszedelmes eszköz alkalmazását nem is helyesli. De nincs is kellő oka a munkásságnak e végső fegyver használatára. Mert bármilyen is lenne ez a törvényjavaslat, nem lehetne elegendő ok arra, hogy a pusztán a hangoztatott követelések nagyobb hangsúlya kedvéért a népharag kezébe az általános sztrájk két élű fegyverét nyujtsák és olyan rombolást hozzanak Magyarországon közgazdasági helyzetére, amelynek következményei ma még beláthatatlanok.

A lezajlott esztendőben rettenetes gazdasági válságon ment át Magyarország. A válság óriási anyagi karát még nem tudta kiheverni, mert sem ereje, sem ideje nem volt hozzá. Az ország gazdasági szervezete ma is minden ízében ropog, mint a katasztrófából nagy megpróbáltatások árán is alig kikerült oceanhajóé. Ha ezt a kétségbeesztő helyzetet most a munkásosztály sztrájkja tetézi, akkor a gazdasági pusztulás olyan arányokat ölt, amelyeket a mai nemzedék már nem lesz képes kiheverni.

Megtontolandó tehát, hogy érdemes-e, szabad-e ezt a kétélű fegyvert igénybe venni akkor, amikor előreláthatólag annak káros hatását elsősorban is a magyar munkásosztály fogja megérezni, mely elesik keresetének egy oly részétől, mely neki és családjának életfenntartására szükséges és alkalmas arra, hogy a munkaadó és a munkás közötti viszonyt hosszabb időre feszültté tegye. Jelenleg a munkaadó nem részes abban a dologban, amely a munkásság tüntetésének tárgyát fogja képezni, ép ezért a munkaadó gondo-

latában bizonyára felmerül az a kérdés, hogy miért fordult ép ellene a munkásosztály ezzel a tüntetéssel, mikor arra jelenleg semmi okot nem szolgáltatott.

Azonkívül megoldatlan problema marad az is, hogy a munkásság ezzel a tüntetéssel sikereket fog elérni, mivel a sztrájk, főleg a tömegsztrájk nem tarthat örökké és ha csak egy nappal is tovább tart, akkor az magában a munkásosztályban fogja a bomlás csiráit életre kelteni, mivel az Élet nagy ur, amely követeli a mindennapi kenyeret

A kenyérért való harc egyik leg-hatásosabb eszköze a sztrájk, mint politikai faktor célra nem vezet s gyakran neveléses felsüléssel végződik. Nem helyeselhető már csak azért sem, mert nemzetközisége révén idegeneknek is alkalmat ad arra, hogy hazánk belső, közgazdasági viszonyiba beleavatkozhasanak akár anyagi, akár erkölcsi támogatásuk révén. Ez pedig semmiképen sem helyeselhető.

Tehát csak a kenyérért való harcban indokolható a sztrájk alkalmazása és akkor sem az általános, tömegsztrájké, mely köztapasztalás szerint mindig azokra jár anyagi vesztéssel, akik azzal élnek. És ma, különösen akkor, mikor a pénzügyi viszonyok olyanok, hogy a legjobb, legszolidabbnak ismert üzletek kénytelenek működéskésztetést, egy tömegsztrájk azzal a veszedelemmel jár, hogy sok, most is csak erősen küzdő vállalatot a tönk szélére juttat, minek következtében az üzemek beállítván sok munkás marad munka s kenyér nélkül. Ez pedig nem lehet a tömegsztrájk célja.

Végül még csak arra óhajtunk rámutatni, hogy az erővel érlelt gyümölcs soha sem állandó. A természet az élet fejlesztésében nem tűri a siettetést. Ugy van ez a társadalomban is. Minden kérdésnek meg kell érni s azután lesz köz-sükségletté, mely a megvalósítást parancsolja. Amit a tömegsztrájk céloz, ha annak az ideje eljő, anélkül is valóvá válik, amint a társadalom tudatába beleygőkeresik annak gondolata, hogy a munkásság követelése jogos. És ekkor bizonyos, hogy maga a társadalom minden erőszak alkalmazása nélkül gondoskodni is fog annak megvalósításáról.

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

A képviselőtestület legközelebbi közgyűlése a költségvetés keretében fogja tárgyalni a városi tisztviselők fizetésrendezésének kérdését. A jogügyi és pénzügyi szakosztálynak f. hó 12-én tartott együttes ülése ismételten foglalkozott a kérdés megvitatásával, határozott állást azonban ez alkalommal sem foglalt el sem a C) sem a D) osztály mellett azon felfogásból indulva ki, hogy a fizetéseknek a magasabb fizetési osztály szerint leendő megállapítását javasolni — bár a tisztviselők szempontjából teljesen igazságosnak, méltányosnak tartja — mindaddig míg a költségvetést a maga egészében nem ismeri, nem áll módjában. A szakosztályok a fizetésrendezésre vonatko-

zólag konkrét javaslatot nem terjesztenek a közgyűlés elé.

A költségvetést tárgyaló közgyűlés feladata lesz tehát a fizetésrendezés kérdésének eldöntése. Közérdeket vélünk szolgálni, mikor a tisztviselők illetményeinek összehasonlító táblázatát alább világos, gyorsan áttekinthető formában a meggyőződésünk szerint hibátlan adatokkal s összeállításban a város közönsége, kiváltképpen pedig a képviselőtestületi tagok elé állítjuk. A polgármesteri kimutatási táblázatok szétfolyó rendszerükénél s részben téves összeállításuknál fogva könnyen félreértésre adhatnak alkalmat. Az alábbi táblázat végösszegeiből kitétni, hogy a múlt évben a város az államegély felhasználásával összesen 55670 koronát fordí-

tott tisztviselőinek javadalmazására. A városra nézve a törvény által kötelezőleg előírt D) táblázat — mint minimum — szerint a tisztviselőknél a jövőben leendő javadalmazása 57160 koronába fog kerülni, tehát mindössze 1490 koronával többbe, mint a múlt évben. Amennyiben azonban a város méltányossági okokból a tisztviselők fizetését a C) táblázat szerint kíváná rendezni, a fizetések összege 67700 koronát, tehát a D) táblázatnál 10540 koronával többet tenné ki. Ehhez járulna még a multtal szemben többletként a 4000 koronát tevő családi pótlék, mely akár a D), akár a C) osztály szerint állapítatnak is meg a fizetések, a családi pótlékot mindenesetben megilleti.

Folyó szám	A tisztviselő neve és állása	1912. évben élvezett fizetés stb.						Fizetés a D) táblázat szerint				Fizetés a C) táblázat szerint				Családi pótlék ugy a D) mint a C) szerint
		Törzs-fiz.	kor-pótlék	lak-bér	áll-segély	szem.pótlék	Összeg	Törzs-fiz.	lak-bér	szem.pótlék	Összeg	Törzs-fiz.	lak-bér	szem.pótlék	Összeg	
1	Bódogh L. polgármester	3600	720	600	260	800	5980	4400	780	800	5980	6000	960	—	6960	—
2	Dr. Mocsy A. tan. polgm. h.	2400	—	480	320	400	3600	2600	600	400	3600	3600	780	—	4380	400
3	tanácsnok	—	—	—	—	—	—	2600	600	—	3200	3600	780	—	4380	—
4	Dr. Horváth Gy. rkapitány	2600	—	600	—	600	3800	2600	600	600	3800	3600	780	—	4380	200
5	ifj. Klain Ö. főjegyző	2400	—	480	320	—	3200	2600	600	—	3200	3600	780	—	4380	—
6	Csekey V. főügyész	1200	240	—	1500	—	2940	3200	600	—	3800	4400	780	—	5180	400
7	Belcsák B. mérnök	1800	180	480	280	—	2740	2400	540	—	2940	3200	600	—	3800	600
8	Dr. Medvezky K. orvos	1200	240	—	1500	—	2940	2400	540	—	2940	3200	600	—	3800	200
9	Bilcsék József alkapitány	1600	320	360	660	—	2940	2400	540	—	2940	3200	600	—	3800	200
10	Fábián Zoltán jegyző	1600	160	360	820	—	2940	2400	540	—	2940	3200	600	—	3800	600
11	Baker Árpád számvevő	2000	—	360	990	—	3350	2200	540	—	2740	2900	600	—	3500	—
12	Komzsik L. pénztáros	1800	360	360	420	—	2940	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Torma L. pénztáros	—	—	—	—	—	—	2400	540	—	2940	2600	600	—	3200	—
14	Torma L. ellenőr	1600	160	360	820	—	2940	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Farkas T. ellenőr	—	—	—	—	—	—	2000	540	—	2540	2000	540	—	2540	200
16	számtiszt	1600	—	360	120	—	2080	1400	480	—	1880	1400	480	—	1880	—
17	Toóth K. iktató, kiadó	1400	280	360	240	200	2480	2400	540	—	2940	2400	540	—	2940	600
18	Bellan S fogalmazó	1400	—	360	120	400	2280	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Rácz J. közgyám	1300	260	360	360	—	2280	1800	480	—	2280	1800	480	—	2280	—
20	Tolnay I. végrehajtó	1200	240	300	340	—	2080	1600	480	—	2080	1600	480	—	2080	600
21	Thuróczy L. állatorvos	1000	200	300	780	—	2280	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Nagy S. állatorvos	—	—	—	—	—	—	2000	540	—	2540	2000	540	—	2540	—
23	Tóth Antal irnok	1200	—	300	380	—	1880	1400	480	—	1880	1400	480	—	1880	—
Összesen :							55670				57160			67700	4000	

T A R C A.

Álomország.

A májusi éjjel csillagos szemekkel
Virrasztott csendesen ablakom alatt.
Messze hét országon túl volt még a reggel,
Árnyak rajzolák be a szoba-falat.

Mig ágyamra ülve csukott szemmel várom,
Hogy betekintsen a piros virradat :
Fáradt, bus lelkeket meglepés az álom,
Mint az orvvadász a törbe hullt vadat.

Mint a rabmadárka, kiosout a lelkeim
Az élet falába vert aranykapun,
Mit nyitva felejtett a csodás véletlen,
És csepült messze, vissza hagyva bűm

Az Élet falán túl csodás egy világ van,
Csupa illat és fény, csupa dal, zene ;
Valóra vált álmok minden kis virágban,
És a kit csak láttam, nevetett szemem.

Egy angyalcsoportban az édes anyámat
Láttam a ligetek tarka pázsitán,
Édes arca, melyet felszántott a bánat,
Most gyöngéd, sima voit, ifju és vidám.

Az én édes anyám, a drága, a jó, szent,
Ő a legáldottabb az anyik között,
Aki panasz nélkül oly sokat türt ott leut,
Aki miérettünk annyit küszködött.

Munkától vörös két keze most fehér volt,
Behégedt a seb, mit ejtett rajt a föld.
Két szelid kék szemem, tiszta, mint az égbolt,
Jóságos nagy lelke benne tündökölt.

Mint tüledékirályné drága koronája,
Fején ragyogott a mártír-glória . . .
Iblett félelemmel tekintetem rája
Én, a földre tévedt szomorú fia.

Mint édes muzsika zengett a szó ajkán,
Nem hagyta rajt a sok fájdalom.
Én felé siettem, hogy kezére hajtván
Fejem, hálacsókóm rája csókolom.

De ő hogy meglátott, a kezébe fogta
Gondoktól beáryalt, sáppadt homlokom,
Végig simogatta ugy, amint ő szokta . . .
Amikor vigasztalt gyöngéd hangokon.

Aztán felemelte kezét, hogy megáldjon,
De az Élet, mely ott állt a rács mögött,
Közénk lépett és át a szürke homályon
A sivar valóba, jaj, vissza'ökött.

Kersék János.

Szeccsessziós csataképek.

Festette : **Koza György**

A világbéke önszűrésének emlékkönyvébe valaki nagyon okosat akart írni, s azt írta oda nagy, öreg betűkkel :

— Nincsen rossz béke és nincs jó háború!

Fájdalom, ezt az állítást ma már lecáfoltnak kell venni. Lecáfolták az olaszok és a törökök közös erővel. Amint tudjuk, nekik oly háború sikerült produkálni, amelyben mind a két fél győzött.

Ehhez hozzá fogható nevezetesség talán csak a katalumi ütközet lehet, ahol

ismét mind a két fél — legyőzöttnek érezte magát. A kettő között a különbség természetesen így is igen nagy. De könnyen megérthető, ha tekintetbe vesszük, hogy azóta kitatalták a füstnélküli puskaport, ami minden bizonyonnyal nagyon megváltoztatta a haditudományt s így még azt is lehet reményezni, hogy meg lesz a világbéke is, csak sikerüljön megtalálni a füstnélküli békepipát.

* * *

Erről az újabb szerkezetű háborúról azt is fel fogja jegyezni a szűkmellű krónikás, hogy itt az olaszok jóval előbb akarták megenni azt a bizonyos sült gesztenyét, mint ahogy a csatatűzből kikaparták volna.

— De meg is égették ám magukat vele—teszi majd hozzá a maliciozus török.

— Ellenkezőleg! A gesztenye igen jó volt — fog majd ravaszul mosolyogni az olasz, hiszen az egész Balkán tőlünk kapott étvágyat.

* * *

— Nono! — tiltakozik erre a sok balkáni ember is, akik ugyancsak tudatában vannak, nemcsak annak hogy a háborújuk elég jól jövedelmez nekik, de annak is, hogy a tripolisi ágyuk is csak azért némultak el, mivel más ágyuk szólaltak meg Konstantinápolytól nem éppen tisztes távolságra. Ők tehát az olaszoknak legfeljebb a

Egyben kívántuk a kérdés pénzügyi oldalát megvilágítani. — Most még csak a polgármesteri kimutatások s a fentebb közölt táblázat közötti némely különbségre mutatunk rá. A D) táblázatnál a polgármesteri kimutatás a személyes pótlékok közé helytelenül vette fel a fogyasztási adók kezelésére és beszedésére való felügyelet címén a pénzügyminiszter által visselt 600 koronát s a Baker Árpád számvevőnek, mint tüzoltó alparancsoknak járó 120 korona ruhaátalányt, valamint a Toóth Kálmán irattáros által élvezett 200 korona személyi pótlékokat. Viszont azonban a szervezeti szabályrendelet értelmében Csekey Vilmos a város főügyésze és nem ügyésze lévén, őt nem a IX. fiz. osztály, hanem a VIII. fiz. osztály szerint megállapított javadalmazás illeti. — Ennyit a D) táblázatból. — A C) táblázatnál a polgármesteri kimutatás és a fentebb közölt kimutatás közötti 1580 korona különbözetet részben szintén az okozza, hogy az ügyész, mint főügyész a VIII. fiz. osztályba, az orvos pedig, mint ügyvezető orvos a IX. fiz. osztályba (tehát egy osztállyal magasabban), van felvéve. — Viszont a polgármesteri kimutatásban szereplő II. aljegyző helyett (mely állás szervezve még nincs s annak szervezésére a város nem is köteles) a szervezeti szabályrendelet szerint számtiszt van beállítva a fenti táblázatba. — Mindenestre akár a D) akár a C) táblázat mellett foglaljunk is is állást a képviselőtestület, a polgármesteri kimutatásoknak ezen téves tételei korrigálандók lesznek.

A F. M. K. E. meg az iskolai szinpad.

Mindig köteles tisztelettel és elismeréssel kell adózni olyan egyesületnek, amely zászlaján „A magyar hazáért” jellegt viseli. Amióta megismerkedtem a F. M. K. E.-vel, nemes céljával s törekvéseivel és immár látom közelebről áldozatos munkáját a magyarosítás sz. eszméjének szolgálatában,

háborút, de az olasz nekik a békét köszönheti.

Erre az előkelő rendutasításra még a török is igen-bólint, azután leül olimpusi nyugalommal egy kicsit megnyirbált, egy kicsit kopott és egy kicsit régi-dicsőségű keleti szőnyegére keresztbe cseréli lábait, valamivel jobban össze is húzza magát és talán most először kezd citálni a szentírásból:

— Diviserunt sibi vestimenta mea!

Mi persze vigasztaljuk, hogy hiszen addig nyújtózkodik, ameddig a takarója ér. (S oda pislantunk a megnyirbált keleti szőnyeg felé.)

Am ő több vigaszt talál a flegmájában, amely olyasmi vigaszt ad neki, hogy olvégre is semmi sem tarthat — örökké.

* * *

Mivel pedig a nagyhatalmak becsületügyi oklevelében az is bent foglaltatik, hogy törököt nem lehet fogni, de a török nagyapónak még csak a hajszála sem görbülhet meg, s mivel ezek a kis hatalmak mégis az ő tudtuk és beleegyezésük nélkül, illetőleg úgy akarom mondani, hogy az ő gyufájuk nélkül süttették el az első ágyukat, hát annak okéért kitalálták a „status-quo”-ból készült spanyol falat, s azt izlésesen odaállították az ágyúgolyók közé.

Arra persze akkor még nem lehetett számítani, hogy a jól irányított bolgár go-

szóta, csak a tiszteletet parancsoló elismerés hangján beszélhetek róla. Ha van egyeület, amely a nemzeti cél szolgálatát tettekben nyilvánítja, úgy a F. M. K. E. valóban ilyen. Hazaifias missiót teljesít. Mert ne feledjük, hogy odafönn — de körülöttünk is — serény munkában vannak. Csak, de annál intenzívebb, veszedelmesebb mérvben működnek a nemzet-ellenes agitátorok. Akárcsak a pók szövik hálójukat, hogy áldozataikból kiöuessék a magyar haza iránt táplált szeretetüket és tisztelőiket. Sajtójuv, de különösen bankjaik, — amelyek ugyancsak hűznak lefelé, — mind oly eszközök, amik nagyon elősegítik hazefiatlan munkájukat. — Ki ne becsülné tehát nagyra az ily nemzeti békét feloragató egyesületek láttára romboló munkájukkal szemben védgátul szolgáló F. M. K. E.-et?!

Igy s csakis ennek az egyesületnek léte folytán szabadulhatnak föl a nemzeti-ségi vidékeken működő néptanítók a páusz-láv egyesületek lidere nyomása alól. — Miért ne emelhetnénk ki ez alkalommal különösen a lévai választmány ügybuzgalmát, amely nemcsak áldozatos hozatalában, de kitűzött céljának elérésében mindenre kiterjedő figyelmével vivja ki elismerésünket?!

Munkásságát s áldozatos ügybuzgalmát általánosságban már volt alkalmam más lapban körvonalazni; ez alkalommal újabb eszméjére, a szinpadoknak a tót ajku falukban való meghonosítására térek ki.

Senki sem tagadhatja — legkevésbé a népnevelők s különösen azok, akiknek alkalmuk van meggyőződést szerezni, — hogy a szinpad mily előnyös eszköz a magyar nyelv gyakorlására. Könnyen játszva, minden erőltetés nélkül a „muszáj” és „fenyítés” lenyűgöző tudata nélkül lehet itt a magyar nyelv gyakorlását elérni s ha úgy tetszik a magyarosítás terén csodákat is művelni. A gyermekek kész örömmel és kedves kötelességtudattal fogadják szerepüket. Nagy szorgalommal s még nagyobb lelkesedéssel tesznek eleget feladatuknak, anélkül, hogy a tanmenetet nagyobb ráködtetés érné, mert rendszeren szabad idejüket fordítják szerepük betanulására. Ilyen időben tarjunk természetesen a próbákat is! — Különben az egész betanítás legtöbb egy hónapig tart s a szerepek mennek mint a karikacsapás.

lyók csakhamar csunya repedéseket ünek a spanyolfalon, amelyeken át igen jól ki lehetett venni, hogy a török apó kezében már bizony reszket a fegyver, ellenben a balkáni nevelt gyerekei ügyesen járnak a katoa ruhában, nem pedig hátulgombolóban amint azt rendszeren elképzeltük.

* * *

Egy szép napon tehát észrevétlenül, padlásra került a statusquo féle spanyol fal. Hoztak helyébe egy régi, nagy olló, s kezdtek kiszabni vele az új határokat. No persze hogy lehetőleg úgy, hogy a gyermekruhából kinőtt balkániak a férfiruhát török szövetből csináltathassák meg. A mi ment is volna valahogy, csak Drinápolyt ne szánták volna csákógombnak a bolgárok.

A nagyhatalmak még a nagyágyút is elsütötték a béke érdekében, de a szemes ifjú-törökök a zürzavarban valahogy még azt is elhitették a népei, hogy a nagyágyú visszafelé sült.

Ellenben a bolgárok markukba pöktek — bocsánat a nem szalon kifejezésért, de mi most harcotéren vagyunk, — s úgy üzenték a töröknek, hogy a csákógombot már nem is Drinápolyból, hanem magából Konstantinápolyból fogják kicsinálni, hogy a térkép annál szeccesebb legyen.

* * *

Igy került munkába a megrosdásodott olló a történelem egy váratlan pillanatában.

Ha az ilyen színelőadásokat más oldalról nézzük, úgy azok beláttatják, hogy a gyermekeket önállóságra, önálló gondolkodásra is megtanítják. Erkölcneumesítő hatásuk mellett pedig művelődésüket is szolgálják. Egy kis életet tanulnak az abba való beleilleszkedés, alkalmazkodás elsajátításával.

Hogy a fönnebb említett lélekneumesítő hatás is meglegyen a szinpadnak, természetesen ennek elérésére hasonló tárgyú szindarabok, monológok stb. kelleneének. Persze csak kelleneének!... De ha arcunkat el is önti a szegénypir csak valljuk be őszintén, — hogy a magában sem nagyon gazdag gyermekirodalom e nemben még egészen szegény. Nincs talán az a könyvárjegyész aki át nem futattam volna s ha a véletlen folytán ez alkalommal találom, de már a jövő alkalomra aligha találom olyan darabot, „amely a szereplő gyermekek és az előadást hallgató szülők és közönség értelmi és érzelmi világának” megfelelné.

A F. M. K. E. lévai választmányának egy újabb elárult ideáját akarom megrögziteni és ezáltal annak megvalósítását szorgalmazni t. i. hogy ő maga pályázatokat fog hirdetni az ilyen szinpadokon előadandó darabokra. Áldozatot igénylő, de háas eszme! — Ha gondolunk arra, hogy a szinpadok meghonosítása tovább tart, — mert hiszen há! a becsületes munkásoknak bő aratásban vannak vidékünk iskolái, — úgy azokra égető szükségünk lesz a tanfőtnaknak. Én hiszem, hogy a lévai választmány előbb valósítja meg a töle eredő ideát, semmint azt gondolnók.

A nemzet erejének megerősítésén és nagyságának kialakításán munkálkodó F. M. K. E.-et csak a nemzet halája kísérheti. Másrészt azonban — higgyék el olvaóim — fejtsen ki ez az egyesület célja elérése érdekében még oly ügybuzgalmát is, hozzon a nemzeti eszme a magyarosítás szolgálatában még oly áldozatokat is, ha a papság s tanítószág nem iparkodik egyhangzó működésével célja elérésében elősegíteni, akkor az csak fél munkát végezhet.

— Ha az egyesület magyar imakönyvekkel látja el e vidék iskoláit, ha a tanítók a tanmenetbe az egyházi énekek tanítását is beleillesztik, úgy a lelkeskedő papság adjon utat-módot arra, hogy az

A soká sűrűtlen spanyol fal már csak emlékül marad a többieknek. Mintegy különös figyelmeztetésül sokaknak, hogy ime ezt a spanyolfalat a történelmi szeszélyek szerint egyszer Lengyelország, majd Törökország, s alkalomadtán esetleg más állam fölött is — szegre akasztják a nagyhatalmak.

S azért talán-talán jó volna egy kicsit arra ügyelni, hogy valahogy a belpolitikai balkezek ne verjék maguk falba azt a szöget, amelyen szögreakaszthatnák azt a bizonyos spanyol falat — fejjünk fölött is.

Elvégre körülöttünk is sok az eszkimó s bizony nem sok a foka.

Valaki járt nálunk...

Valaki amikor nálunk járt az este,
Mint ha virággal lett volna minden telve
Az én kis szobámba...

És még most is látom szomorú két szemét,
S a távolból mint ha halk zenét hallanék,
S a hangja is édes maldúia...

Nehéz ez az élet, léssa én is érzem,
Nekem is van könnyem, fájó szuevedésem,
S eltemetett álmon...

És amikor elment, szüntelen lett minden,
Mindent ami szép volt, magával vitt innen
S hullt a könnyem érte...

És én szívdobogva kérdezem magamba:
Vajjon vissza jön-e hozzánk még valaha?...
Ibolyanyílásokor, virágtakadásokor...

Zsófi.

Isten nagyobb dicsőségére legalább az iskolaév alatt a sztegyház falai visszhangozhassák azokat!!

Ha az Isten és haza eszméje oly szépen megférnek egymás mellett, kapcsoljuk szorosabban egymáshoz s ne akarjuk elhittetni, hogy a „gyermekök magyar élneke a hűvek lelkiéletének rovására megy!”

A tapasztalat és a nemzetellenes sajtó organumainak olvasása azt a meggyőződést alakították ki bennem, hogy a magyarosodás előrehaladása, vagy nem haladása ma leginkább a papágon mulik.

Molnár Sándor.

Különfelek.

— **Gazdasági előadások.** Az Országos gazdasági egyesület a Bars megyei Gazdasági Egyesület közreműködésével folyó hó 4-én a város háza dísztermében gazdasági előadásokat rendezett, hogy alkalmat nyújtson a bars megyei gazdáknak oly kérdések taglalására melyek őket a legközelebről érdeklik. Az előadások megkezdése előtt a bars megyei gazdasági egyesület elnöke *Dombay Vilmos* üdvözölte a megjelent akadémiai tanárokat sajnálatát fejezve ki, hogy *Ujhelyi Imre* a magyar-óvári gazdasági akadémia igazgatója a családjában történt megbetegedés folytán előadásra részt nem vehet. A rendkívül tanulságos s nagy tetszéssel fogadott előadások sorozatát *Rácz Imre* akadémiai tanár nyitotta meg a talaj termő erejéről s a műtrágyázásról szóló előadásával. *Utána Bánvárti Sándor* akadémiai tanár, az egyéni takarmányozás kérdését taglalta érdekesen s tanulságosan. Végül *Barna Balázs* akadémiai tanár az aranka elleni védekezésről és gabonáink kártevőiről tartott szellemes előadást. A magas nivón tartott, de mégis mindenki által könnyen érthető előadásokat a nagyszámú gazdaközönség mindvégig érdeklődéssel hallgatta. Az előadásokat 60 terítékes társas ebéd követte, melyen *Dombay Vilmos*, *Rácz Imre* és *Barna Balázs* mondtak pohárköszöntőt.

— **Közygylés.** A Kath. kör február hó 9-én délután 2 órakor *Báthy László* prépost-plebános elnöke alatt tartotta évi rendes közgyűlését. Az elnök megnyitotta beszéde után *Dodek János* igazgató számolt be a kör múlt évi működéséről. A tisztviselők megbízatása az 1912-ik év végével letelén, úgy se elnöki, mint a többi tisztviselők betöltése a közgyűlés tárgysorozatának egyik pontját képezte. Az addig működött tisztviselők újabb három évi, a választmányi tagok pedig egy évi időtartamra újból megválasztottak. Elnök: *Báthy László*, igazgató: *Dodek János*, aligazgató: *Bartos István*, titkár: *Ghimessy János*, pénztáros: *Svarba Endre*, könyvtáros: *Klepac István*, gondnok: *Pély István*. A számvizsgáló bizottság tagjai: *Bobb László*, *Ginzery Hugó* és *Szentiványi Endre*. Választmányi tagok: *Bellán Sándor*, *Borcsányi Béla*, *Csernák Isidor*, *Frasch József*, *Guba János*, *Ghimessy Mihály*, *Dr. Halász Vendel*, *Iványi Andor*, *Jónás Imre*, *Kostyék József*, *Kreskó Nándor*, *Nappel Rezső*, *Nyúti József*, *Ondrejkovics Adolf*, *Presztolánszky Béla*, *Rácz János*, *Tokody István*, *Tóth Nándor*, *Tonhaiser Mihály* és *Tulassay József*. Kimagasló eseményét képezte a közgyűlésnek *Báthy László* prépost-plebános nagylelkű cselekménye, mellyel a néhai *Nyitrai Ferenc* által a körnek hagyományozott 500 koronás alapítványát a sajátjából 1000 koronára egészítette ki. A közgyűlés lelkes ünneplésben részesítette nemeselekké elnököt.

— **A lévai takaré- és hitelintézet** folyó hó 18-án délután 2 órakor tartja rendes évi közgyűlését.

— **A lévai járásbírósg forgalma az 1912. évben.** Sommás per indított: 1329; — egyezségi ügy: 31; — fizetési meghagyás kibocsátott: 397; — örökösödési ügy: 346; — végrehajtási ügy: 533; — vétségi és kivágási ügy: 940; — telekkönyvi beadvány: 6095; a peresített pénzbeli követelések összege: 286801 kor.,

56 fillér. — Végrehajtás kérését összesen 460442 kor., 84 fill. erejű.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A Kath. körben múlt vasárnap, este 6 órakor, dr. *Frommer Ignác* főorvos, dr. *Lauffer Lipót* orvos segédkezdése mellett igen érdekes és rendkívül tanulságos előadást tartott a tüdővérzéről. Vitetett képekben mutatta be az emberiségre oly pusztító hatást tevő betegség minden egyes fázisát, egyúttal mindenki előtt érthető módon rámutatott a sorvasztó betegség elleni védekezésre is. A kör nagytermét, sőt a melléktermeket is szorongásig betöltő halgatóság hálás elismeréssel adózott dr. *Frommer Ignác*nak érdekes előadásáért. — Ma vasárnap este 6 órakor ismeretterjesztő előadás lesz a következő programmal: 1) A balkáni háború, vitetett képekkel kísért felolvasás. 2) Szavai: *Dodek Ionok*. 3) Zongorán játszik *Arvai Mici*. Belépő-díj nincsen.

— **Ötórás tea.** A Lévai Izraelita Nőegylet folyó hó 23-án tartja IV-ik ötórás teáját a városi nagyszálló emeleti helyiségében, melyre az egylet tagjait és azok vendégeit tisztelettel meghívja az elnökség. Egy tea ára sandvich-el együtt 1 kor., 50 fillér.

— **A lévai m. kir. posta- és táviróhivatal forgalma az 1912. évben.** Feladott levelet 26962 drb; csomag 25800 drb; pénzeslevél 3454 drb; távirat: 14796 drb; postautalvány 31921 drb; 1886258 kor., értékben; postatakarék-pénztári és csekk befizetés 20634 drb. 6553863 kor., értékben; fizetett telefonbeszélgetés száma 2695; évi átalányért folytatott beszélgetések száma: 42692. — *Érkezett:* ajánlott levél 24052 drb; csomag 43658 drb; pénzeslevél 3417 drb; távirat: 15508 drb; postautalvány: 26398 drb. — 1932494 kor., értékben; postatakarék-pénztári és csekk kifizetés 2749 drb. 2304977 kor., értékben; fizetett telefon beszélgetés száma: 3249. — *Átíratott küldemények:* ajánlott levél 13467 drb; csomag 15496 drb; pénzeslevél 1857 drb; átmenő tavrakok száma: 21929. — *A hivatal jövedéki bevétele:* 109768 korona.

— **Előléptetések.** Az igazságügyminiszter *Dodek János* lévai kir. telekknövevetőt a IX. fizetési osztály 2 fokozatába s *Konecsny János* lévai kir. járásbírósi irodatisztát a X. fizetési osztály 2 fokozatába léptette elő. A jól megérdemelt előléptetés bennük szorgalmas és rokonszenves tisztviselőket ért.

— **Eljegyzés.** *Szeidler Endre* sepi-szentgyörgyi m. kir. csendőrhadnagy, *Bottka Győző* aranyosmaróti kir. körjegyző unokaöccse — e hó 9-én váltott jegyet *Znamenké Bercekével*, — néhai *Zsuzsanna Sándor* aranyosmaróti volt ügyvéd és földbírtokos bajor leányával.

— **Jubileum.** *Dr. Gasparetz Béla* garamszentkereszti járási orvos 30 éves közszolgálat alkalmából tisztelői és barátai e hó 16-án méltóképen készülnek megünnepelni. Amint értesülünk az ünnepségen jelen lesznek *Mailáth István* alispán, dr. *Benkő Lajos* vm. t. főorvos, *Dr. Ordódy Vilmos* vm. t. főjegyző, *Dr. Kiss Mihály* árvaszéki elnök és még számosan a megyei tisztis karból, szakтарыai és tisztelői közül.

— **Kabaré a vigadó-kávéházban.** Szerdán és csütörtökön este a vigadó-kávéházban kabaré előadás lesz, melynek szereplői: *Galambos Elemér* a Steinhardt mulató komkusa, *Rethi Sári* énekesnő *Márkus József* énekes és *Vida Margit* a Ferenczi kabaré tagja; konferáns *Kormos Hugó* fog, a zeneszámokat zongorán *Neemélyi Izso* kíséri.

— **Athelyezés.** A m. kir. igazságügyi miniszter *Kralovszky Nandor* lévai kir. járásbírósi irodatisztét hasonló minőségben a rózsahelyi kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Táncmulatság Orozskán.** Az Orozka e. vidége iparos újítása 1913. évi február hó 15-én a gyári kaszinó szesz termében a Magyarországi Munkások Nyugdíj és Rokkantsági Egyesülete 366. sz. fiókja külön alap javára, művelődési előadásokat egybekötött zarkörü táncmulatságot ren-

dezett, mely amint értesülünk igen szépen sikerült.

— **Agyontűtötte a fa.** *Frankl Ede* nagysáói nagybirtokos kertjében e hó 10. én a munkások fákat vágtak ki. Ez alkalommal kivágásra került egy hatalmas öreg fa, melynek előbb a koronáját vágták le, azután akarták a törzset kidönteni. Csakhogy amint egy felső ágat levágtak, az esése közben egy másik ágat meggingatott, úgy, hogy az eredeti irányától eltérítve ép oda esett, ahol egy *Német János* nevű, 28 éves zsellér állott s annak koponyáját betörte, úgy, hogy nyomban eszméletlenül esett össze. Haza szállították lakására, de anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, félóra múlva meghalt.

— **A kártalanítás.** A rendkívüli szolgálatra vagy mozgositási előkészület címén behívott tartalékosok és póttartalékosok családtagjainak kártalanításáról, állami segélyezéséről van szó. Ausztriában ezt az ügyet már rendezték, nálunk még nem. A honvédelmi és a pénzügyi minisztérium között most folynak a tárgyalások a kérdés sürgős megoldása iránt.

— **A lévai mozi** ma ismét szép és mulattató műsorral kedvekedik a közönségnek, mely műsor tegnap is nagy tetszésben reszesült. A műsorból kiemeljük *Nick Winter* detektívdrámát, melyben a gonosztevők bűnhődését mutatja be. Ezenkívül több hatásos komikus jelenet fog a mozi vásznan meglepedni. Igen szép természetrajzi kép az utazás a mekongon. Általában Fertók megérdemi a közönség pártfogását, mert ma egy hete is oly szép műsorral kedveskedett a közönségnek, mely vidéken párját ritkítja. Ezenkívül műsorát is két remek felvétellet megoldotta. Ma délután 4 órakor ifjúsági előadás lesz kedvezményes helyárrakkal.

— **Múlt és Jövő** című zsidó irodalmi és művészeti folyóiratot az Országos magyar izr. közművelődési egylet kulturbirozságának közreműködésével *Dr. Patai József* szerkeszti. A folyóirat, amelynek a legelőkelőbb magyar és külföldi tudósok, írók és művészek a munkatársai, a mindennapi politikától mentes és minden pártkérdésnek fölülte állva egyedül a zsidó kultúr értékek ismertetésére törekszik. A „Múlt és Jövő“ havonként jelenik meg, minden száma gazdag tartalmi fűzet, nepszerűen tudományos cikkek, szépirodalmi, kritikai és társadalmi közlemények értékes sorozatával, gyönyörű illusztrációkkal és művészi nivón álló műmellékletekkel. A folyóirat beszámoló Magyarországról és a külföldi társadalmi és szellemi életnek minden fontosabb mozzanatáról és végül foglalkozik mindazokkal a problémákkal, amelyek a zsidóságot közelebről érdeklik. Az előfizetők 20 korona évi előfizetési díjért megkapják a „Múlt és Jövő“ kívül az *Omike* gazdag tartalmú díszkötésű kultúr Almanachját is, amelyet *Dr. Hevesi S mon* szerkesztett és ezenkívül az omike pártoló tagjává válnak.

— **A borralaló jövedelem.** A kereskedelmi miniszter egy felmerült esetből kifolyólag elvi határozatban kimondotta, hogy pénzügyi borralaló aló jövedelmét a betegség eseteire való biztosítás alapjául vett bor vagy fizetés összegéből leszállítandók.

— **Országos mozgalom a munkásbiztosító törvény ellen.** Az ország kereskedő és iparos közönsége élénken érzi a munkásbiztosító törvény hibáit; a törvény oly irányban való módosítása iránt indítottak tehát mozgalmat, hogy a munkások minden felelősség aló mentesítésének, a bejelentés kötelezettsége magukat a munkásokat terhelje. Ez iránt felterjesztést intéznek a kereskedelmi miniszterhez, akit az ország valamennyi ipartestületének és kereskedelmi egyesületének küldöttsége fog felkérésni a törvény revíziója érdekében.

— **A Nők Valasztójogi Világösszevetségének VII. kongresszusa.** Budapest 1913. június havában jelentos esemény színhelye lesz. Itt tartja a nők 24 országot száma aló Valasztójogi Világösszevetsége (International Alliance for Womens Suffrage) VII.ik nemzetközi kongresszusát. Ezúttal

haszánk fővárosában gyűlik össze a nők választójogáért küzdők hatalmas és tekintélyes, kiváló személyiségekben oly gazdag tábora. A szövetséghez tartozó legkiválóbb asszonyaikat és férfait, kormányaik pedig hivatalos képviselőket küldenek hozzánk. A Nemzetközi Szövetséghez még nem tartozó országokból, főképen Chinából, Indiából, Perusiából, Spanyolországból, Görögországból is készülnek hozzánk küldöttek annak bizonyosságul, hogy a nők választójogért folyó mozgalom immár az öt világrész asszonyait egy szövetbe foglalja. Az előkészítő bizottság gondoskodik róla, hogy a kongresszus hazai és külföldi tagjai vasutainkon és hajózási vonalainkon menetkedve személyben találkozhassanak; az elszállásolásra és étkezésére vonatkozólag pedig gondos szerződés útján biztosított ármérsékléseket a főváros legjobb szállóiban és pensióiban.

— **Országos mozgalom a cserebogár irtására.** Abauj-tornamegye volt az első az országban, mely a gyümölcsstermes nagy veszélyesítőjének, a cserebogaraknak erélyes irtása érdekében törvényhatósági határozattal földadót terhelő cserebogár-irtó alapot létesített, a melyből eddig mintegy 90.000 koronát fordítottak a cserebogár irtására. Az Abauj-tornamegyei Gazdasági Egyesület hasonló akció megindítására kérte fel a vármegyei gazdaság-egyesületeket. A felhívást most tárgyalják a társmegei gazdák és minden tekintetben magukévá tették a társmegei felhívását. A földművelésügyi miniszter megbízásából Róth Lóránd miniszteri tanácsos és Jablonovszky József kir. tanácsos, a róvartani állomás vezetője, vettek részt a sárosmegyei értekezleten.

— **Mi mindenre használjuk a cukrot?** A cukrot az utóbi időben nemcsak édesítésre, hanem a legkülönbözőbb ipari célokra is használják. Így például robbanó anyagok gyártására is, úgy hogy ezen a téren a glicerin már szinte kiszorította a használatból. A cukrot azonkívül mint a friss hús, vaj és hal konzerváló eszközének is hasznosítják; az ugynevezett süritett tej tartóssága is azon alapszik, hogy 20 százalék cukrot tartalmaz. A butorgyárosok is használják a cukrot a faanyagok pácozásához. A cukorral pácozott fa ugyanis ellenáll a szuferegnek, sőt a gyárosok állítása szerint a patkányok és egerek rágása ellen is megvédi. A cukrot továbbá a bőrök és szőrmeik kikészítésénél is felhasználják, sőt a gobelinek előállításánál sem nélkülözhetik. Végül megemlítjük, hogy a tintát is cukorral készítik.

Ne ültessen senki szőlőt, mielőtt „Müll telep” Nagyösz, Középeurópa legnagyobb szőlőiskolájától árjegyzéket nem kér.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Felüfuzetések a lévai kath. kör javára a folyó évi február hó 2-án tartott táncmulatság alkalmával:

Fertikó József 25 kor. — Thurócy Kornél 20 kor. — Báthy László 20 kor. — Bellán Sándor 10 kor. — Dr. Novotny Ernő 8 kor. — Lskner László 6 kor. — Boros Gyula, Czambel József, Dodek Endre, Dr. Kmoskó Béla, Kaveggia Kálmán, Dr. Gyapay Ede, Tonhaiser Mihály, Hoffmann Ferenc, Nyiredy Gyula, Birning Gyula 5—5 kor., — Dr. Heinrich Győző Vojnarovszky Gyula, 4—4 kor., Dr. Gergely Fülöp özv. Schmieberger Jánosé, ifj. Sauer N., Medveczky Sándor, Sárhegyi János Dr. Halász Vendel, Jónás Imre, Dr. Weinberger Adolf 3—3 kor., Uhrák Sándor, Tonhaiser Ferenc, Farkas Tódor, Vermes N., Kacsenyecz Gyula, Györgyi Lajos, Nappel Rezső, Mazur N., Bella Antal, id. Klein Odón, Ádám N., Kostyák József, Belcsák László, Kern Oszkár, Bogner Gyula, Jozsefcsek László, Amatetter Imre, Deák Adolf, Ondrejkovics Lajos, Bojsza József, Borcsányi Béla, Csernák Izidor 2—2 kor., — ifj. Konecsny József, 1 kor. 40 fill. —

Frasch József, Sztranyovszky József, Gápel János, Guba János, Ortmann Fidél, Bakos Lajos, Antal, Károly, Gápel Sándor, Hatscher Károly, Janovics Istváné, Szabó István, Tonhaiser János, Kalapos Lajos, Csukás Károly, Mészáros János, Czitorik N., Pigler Árpád, N. N., Hegedűs Béla, Rassovszky Kálmán Sinkovics Ferenc, Vinkovics János, Nyemecz József, Kopcsák R., Agárdy Sándor, Kalocsay Gyula, Heinemann N., ifj. Nyiredy Géza, Karácsonyi Emér, Bakker Árpád, Petrács István, Uhrárik Jánosé, Konecsny Lajos, Péja Miklós, Ginzery Húzó, Kreskó Nándor N. N., Holovics Béla, Essösy Izidor, Konecsny Jenő, Takács Mihály, Stümg Lajos, Koperniczky Kornél N. N., Stugel Béla 1—1 korona, — Dr. Steiner Oszkár, 90 fill., — Tóth János, Molnár Jenő, Bakos Béla, Zádory Mihály és Racz Virág Lajos 50—50 fillér.

Tiszta jövedelem maradt 534 kor. 21 f. Fogadják a nemes lelkű felüfuzetők a kör nevében leghálásabb köszönetemet.

Dodek János
köri igazgató.

Köszönet nyilvánítás.

A lévai takarékpénztár részvénytársulat a lévai ref. egyháznak iskolacélokra 100 koronát volt kegyes adományozni. A midőn ezen összeg át vételét elismerjük, a jótékonyágáról ismert pénztintézetnek és annak nemes gondolkodású igazgatóságának hála szívvel mondunk köszönetet egyházuink iránt tausatított emez újabb adományért.

Léván 1913. február 15.

Dr. Kersék János Birttha József
főgondnok lelkes

Nyilvános köszönet.

A Lévai Izraelita Nőegylethez következő adományok érkeztek:
Lévai Kereskedelmi Bank R. T.-től 40.—
Schwarz S-né úrasszonytól Nagysáró 5*20

45*20
Wertheimer Izidor úrtól Garamszentkereszről fél vagon tűzifa.

Fogadják nemesen gondolkodó jötevők az egylet leghálásabb köszönetét.

Deák Adolf, **Dr. Frommer Ignácné**
titkár. elnök.

Nyilvános köszönet.

A f. hó 1-én rendezett multságunk műsorán szereplő hölgyeknek és uraknak, továbbá a zongora átengedéseért a kath. kör vezetőségének és R. a szives felüfuzetőknek erkölcsi és anyagi támogatásukért ezúton fejezzük ki egyesületünk hála köszönetét.

Léva 1913. február hó 12-én

Lévai Kereskedő Ifjak Társulata.
Rónai Emil **Dr. Weisz Lipót**
titkár. elnök.

Nyilvános köszönet.

A Lévai takarékpénztár részvény társaság f. évi közgyűlése alkalmával lévai önkéntes tüzoltó egyesület részére egyszáz korona összeget volt szives adományozni.

Ezen nemes szívű adományért ez uton mond szívvel köszönetet az egyesület nevében.

Léva, 1913 évi február hó 15-én.

Tatár István.

Irodalom és művészet.

Uj napilap. A fővárosi zsurnalistikának új szenzációja, melyről a beavatottak és be nem avatottak között hónapok óta folyik az izgatott találgatás, március 3-án pattan ki. Akkor jelenik meg a „Pesti Tükör”, mely naponta este 6 órakor jut a publikum kezébe. Valószínűleg azért került ez a groteszken érdekes cím az új pesti lap főé, mert olyan akar lenni mint a tükör, mely szépítés és torzítás nélkül, hű összintesség-

gel sugározza vissza az eléje tartott képet. A „Pesti Tükör”-nek **Biró Lajos** az európai hírdő drámaíró és a ragyogó tollu publicista lesz a főszerkesztője. **Dr. Bethlen Oszkár** a Pesti Naplónak hosszú időn át volt munkatársa, az a briliáns újságíró a felolós szerkesztője és a legkitűnőbb zsurnalisták nagy gárdája lesz azon, hogy a legmodernebb, legjobb és legérdekesebb újságot csinálják meg. A „Pesti Tükör” legtökéletesebb függetlenséggel indul, sem a kormányhoz, sem a pártokhoz nem fűződik egyetlen érdekszála, egészen szabad gazdasági politikát folytat s minden törekvése, hogy igazat és érdekeset írjon. Az új lap egyes száma 4 fillér lesz, előfizetési ára egy hónapra egy korona 20 fillér. Szerencsés megjelenési ideje lehetővé teszi, hogy az egész nap eseményeiről beszámoljon és korán reggel mégis ott legyen az ország legtávolabbi vidékeiben is. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, VII., Erzsébet-kört 27 szám alatt van.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1913. évi febr. hó 9-től 1913. évi febr. hó 16-ig
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Halász István Fekete Mária	leány	Julianna R.
Bicsesula Julianna	leány	Jolán
Foltin János Keménszki Mária	fiú	halva szül.
Bircsák János Mészáros J.	leány	Margit
Kopper Ferenc Rosko Terézia	fiú	László
Vida István Katusin Katalin	fiú	Vilmos
Elischer József Zsák Erzsébet	fiú	József

Házasság.

Völegény és menyasszony neve Vallása

Szűcs János Kotasz Julianna özv. ref.

Halalozás.

Az elhunyt neve Kora A halál oka

Sloszár Margit 16 napos V. gyengeség
id. Kosztolányi József 76 éves Gyomorrák

Hivatalos közlemény.

361—1913 sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Bars és Hontvármegyék földadó bizottsági előadójától érkezett, Léva város határában az 1909 évi V t. cz. §-ának 3. bekezdése értelmében az országos földadó bizottság határozata folytán végrehajtott újabb osztályba sorolás ellen benyújtott s a vármegyei (városi) földadó bizottság által elbírált egyéni felszámlálókat tartalmazó jegyzék a fentebb idézett t. cz. XXII §-a értelmében Léva város székházánál (emelet 9 sz. a.) 30 napra közzelemre ki van tevé, mely ellen 1913. évi március 17. napjáig az érdekeltek felelősséggel élhetnek.

Értesítem az érdekelteket, hogy Bars és Hontvármegyék földadó bizottságának előadója Becsey László, lakik Ipolyságon.

Együttal közhírré teszem azt is, hogy a felelősség joga megillet minden — az illető községben, vagy az illető községben — földadót fizető érdekelteket és a földadó bizottsági előadót; továbbá, hogy a felelősségek indokolatlanok, mert indok megjelölése nélkül csak általánosságban beadott felelősségek érdemlegesen nem tárgyalhatók.

Kelt Léván 1913. február 15

Bellán Sándor

fogalmazó, adóhivatali főnök

Lévai piaciárak.

Bovátvesztő: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 20 kor. 60 fillértől
21 kor. — fill. Kétszeres 17 kor. — fill. 18
kor. — fill. Rossz 18 kor. — fill. 18 kor.
40 fill. Arpa 17 kor. 60 fill. 18 kor. — fill.
Zab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. Kuko-
rica 13 kor. — fill. 14 kor. — fill. —
Lencse 40 kor. — fill. 42 kor. — fill. —
Bab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. —
Köles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös ló-
here természetűül arankamentes 175—180
Vörös lóhere, kis aránkás 165—175 Vörös
lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna
termesztől arankamentes 130—138 Lu-
cerna, világos szemű aránkás 115—102

Nyilttér.

Tápláló - egészséges - olcsó
Gyermeknek a legjobb

Eladó

Lévához közel egy, évente
6000—7000 koronát jövedel-
mező vendéglő összes vendéglői fel-
szereléssel. — Érdeklődők Dr.
Vlcek Ferencz lévai ügyvédnél
nyerhetnek felvilágosítást. —

Kiadó lakás.

Léván, Kálnai u. 2. számú házban
3—4 szobás urilakás, kerttel és mel-
lékhelyiségekkel f. évi május 1-től
kiadó. Bővebbet Szauer Izidor és
Mór cégnél Léván.

Fehérnemű varrónő

elvállal férfi- és női fehérnemű
varrását, valamint egész kelengyék
elkészítését is. — Ugyancsak uri
leányokat fehérnemű varrásra tanítani
vállalkozik. — Bővebbet Léván
Ladányi utca 7. sz. házban.

Kölcsönkönyvtár

NYITRAI és TÁRSA R. T.
könyvkereskedésében LÉVÁN.
Előfizetés bármely nap kezdhető.

Kiskálnán

3 szobás lakás mellékhelyiségekkel f.
évi március hó 1-től kiadó. —
Bővebbet Szauer Izidor és Mór
cégnél Léván.

Eladó korcsma.

Egy vidéki jóforgalmu korcsma
nyáron erős mézszárszékkal átadó.
esetleg csapláros óvadékkal
felvétetik. — Cim a kiadoban.

Egy ügyes

női kalapdiszitőnő,
ki e szakmában teljes jártassággal bir
felvétetik. Ajánlatok küldendők Plesz
Oszkár divatáruháza, Verebély. —

Hentes üzlet

Zselizen jó forgalmu helyen
teljes felszereléssel és lakással
azonnal bérbeadó.
Cim: özv. Nagy Károlyné
Zseliz (Bars megye.)

5767—1912 tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbíróseg mint tkvi hatóság köz-
birró teszi hogy Neuman Bernát végrehajthatónak Ju-
hász István végrehajtható szeptevő elleni végrehajthatói
ügyében Juhász Istvánnak a lévai kir. járásbíróseg
területén Garammikola község határában fekvő és a
garammikolai 10 szajkyben A I 1 sor 23 hrsz ház
és beltelekbeli 1—2 részére 179 korona, 50 fillér az
rtani 112 szajkyben A I 1 sor 494 hrszamu szántó-
földre 216 korona, az ezen tjkben II 1—6 sor 121—
185—a, 249—a, 312—a, 380—a, 443—a, hrszamu
szántóföldek és legelő illetményére 2235 korona kiki-
áltási árban az ezen tjkvekben B 4 és C 1, t. alatt
özv. Juhász szül. Béna Katalin javára bekebelezett
özvegyi jog fontartása mellett az árverést elrendelte
még pedig a Vhu 26 § alapján akként hogy ezen in-
gatlanok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál
alacsonyabb áron eladni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913 évi március
hó 10 napjának delelőtti 10 óraker Garammikola köz-
ség bázánál lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan
kikiáltási árának 10% -at készpénzben vagy az 1881
évi LX t. cz 42 §-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881 évi 3333 számú I. M. R 8 §-ában kijelölt
ovadésképes értékpapirban kifiződött kezéhez letenni
vagy az 1881 évi LX t. cz 170 §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezé-
seről kiállított szabályszerű elismervényű átszolgáltatni
mely kötelezettség alól csak a Vhu 21 §-ában megne-
vezettek vannak fementve.

A kikiáltási árnál magasabb ígérlet esetén a Vhu
25 §-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmé-
nyek terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósnál 1912 évi
december hó 11 napján Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadomány hitelei

Dodék
kir. tkvvezető.

Eladó ház.

Léván Galamb utca 2. számú
ház eladó. Ugyanott egy
elegánsan butorozott szoba is
azonnal kiadó.

ASZTALOS-

tanoncznak egy-két jó házból
való fiut felvesz

Agárdy Sándor

asztalosmester

Léván, Teleky-utca 13. szám.

Információk. Inkassók. Kétes követel-
lések megváltása. Tranzakciók. Fize-
téskeptelen cégek szanalása. Egyez-
ségek finanszírozása. Moratoriumok
kieszközítése és megállapodások léte-
sítése. A hitelezők meglátogatása kapcsán.
LLOYD HITELVÉDŐ EGYESÜLET

Budapest, Andrássy-út 34.

Telefon 177—45, 119—11. Sürgőnczim: Lloydibus.
Közbenjárók díjazatnak.

Eladó ház.

Léván Bercsényi-u. 15. számú
ház fele külön udvarral s
mögötte levő kerttel —
esetleg mindkét fele is —
eladó. Az egész ház üz-
letnek is alkalmas, sarokház.

195—1913 ss.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbíróseg 1912 Ö 260/b
sz. végzése alapján ezenne közhírré tessem,
miserint néh. Sármir János plébános csajkői
vlt lakos hagyatéki ingóságai 579 k. ösz-
kikiáltási árnak megfelelőleg, de leltári té-
tek szerint Csejki községben a hely-
sntén f. évi február hé 22-én d. e.
9 óraker a legtöbbet ígérőnek azonnali
készpénzfizetési ellenében nyilvános árveré-
sen a kikiáltási áron alul is érvényesen
eladatnak.

Garamszőlős 1913. február 9-én.

Liposey Albin
mint bírósági megbizott.

Köhögés

rekedtség, katarut és elnyalkodás,
görcs és hörghurut ellen ne vásá-
roljon más, mint a finomizt

Kaiser-
féle Mell Caramellet
a „Három fenyő“-vel

6050 drb. orvosok és megánc-
soktól származó bizonyít-
vány igazolja a biztos
eredményt. Csomagokban 20 és 40
fill. Dobozban 60 fillér. Kapható:
Dezseri Boleman gyógyszerárban
és Knapp Ignác drogeriájában
L é v á n.

„HANNA“

vetőárpa

eladó a lévai uradalomban.
Ára 22.— korona q-ként.

Eladó ház.

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes és modern uri lakás — szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a Kereskedelmi bank Léva.

Kimérő

Vidéki italmérésbe kimérő kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiú
ki legalább 2 gimn. végzett
tanulónak felvétetik

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- s vasnagyszerkedésbe
Léva.

Tavaszi ültetésre
gyümölcsfa ojtványok, rózsafák, diszcserjék és diszsortfák a legnemesebb fajokban kiváló szép és erőteljes példányokban kaphatók

Ö Fensége József Főherceg úr
kistapocsányi (Barsvármegye)
kertészetében.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **L É V Á N.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-téle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

*Csak azoknak a
cigarettaizóknak
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillért
többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 filler
70 " 12 "
Adóbox (100) hüvely 70 "

*Orvosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronz- és szinnyomás
valamint zsiradék/ágyonvezett
Ambrosiánélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van viznyomással a „Ajegy
és a gyáros aláírása „Modiano“*

Főraktár **Amstetter Imre**, magy. kir.
dohány nagyárudájában.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagyszerkedése

ALAPITTATOTT 1881. **L É V Á N.** ALAPITTATOTT 1881.

Mindennemű fűszer- és csemegeáruk.
Naponta friss felvágott és prágai sódar.
Elismert legjobb minőségű kávék.
Valódi orosz teák és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cognac, déligyümölcs, dessert, cukorka s mindennemű **csemegek** a legjutányosabb árakon. — — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók, kávé- és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint **VARRÓGÉPEK** stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk a legalkalmasabb

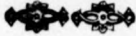
tiszta aluminium és valódi nikkell
főzőedényekből, modern háztartási és konyhate szerelési cikkekből.

M e g h i v á s

A Lévai Takarékos és Hitelintézet
(Részvénytársaság)1913. évi február hó 18 ik napján délután 2 órakor
saját épülete tanácstermében, Léván megtartandó

XL-ik évi

rendes közgyűlésére.

T á r g y s o r o z a t :

1. A közgyűlés megalakulása, közgyűlési elnök, jegyző s a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az 1912 évről szóló zárszámadások előterjesztése az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésével; a mérleg megállapítása: a nyereségy felosztása és felmentési határozat.
3. Esetleges indítványok.

Kelt Léván, 1913. február 4.

Az igazgatóság.

Alapszabályaink 12. §-a: Közgyűlésen résztvehetnek mindazon részvényesek, kik legalább egy nevére szóló részvényt le nem járt részvényeivel együtt a közgyűlés megtartása előtt egy nappal a társulat hivatalos helyiségében letétben helyezték; — szavazati joggal azonban csak az esetre bírnak, ha a nevére szóló részvények a közgyűlés előtt 90 nappal a részvénykönyvbe bejegyezve találhatók.

A zárszámadások s javaslataik az intézeti hivatalos helyiségben hétköznaponként d. e. 9—12 óra közt megtekinthetők.

Vagyon.

M é r l e g - s z á m l a.

Teher.

	korona	f.	korona	f.		korona	f.	korona	f.
Pénztár.					Alapok.				
Készpénz készlet	66566	31			Részvénytőke	400000	—		
Giró számlán	1039	25			Tartaléktőke	171112	43	571112	43
M. kir. postatakarékpénztár	778	79	68384	35	Tartozások.				
Értékpapír. *					Betétek	2762456	40		
Állampapirokban	279576	25	279576	25	Váltó viszleszámitolás	78500	—		
Kölcsönök.					Betét kamatadó	5496	86	2846453	26
Váltókra * *	927869	—			Osztalék.				
Jelzálogokra	1719185	—			1911. évi szelvények	374	—	374	—
Törl. kölcsönök***	430001	34			Egyebek.				
Előleg kölcsönök	15046	—	3092101	34	Értékpapirkamat	672	22	672	22
Ingatlanok.					Kamatok.				
Intézeti épület	74000	—			Átmeneti váltó	13298	87		
Egyéb ingatlan	2442	07	76442	07	„ jelzálog	21977	58		
Ingóságok.					„ törlesztéses	4605	47		
Irodai felszerelés	1206	50	1206	50	„ előleg	80	87	39962	79
Egyebek.					Eredmény				
Óvás és perszámla	514	06	514	06	Nyereség áthozat „adómentes“			18537	88
Kamatok.					Ez évi nyereség			59230	04
Hátralékos jelzálog	14851	57							
„ törlesztéses	2970	49							
„ előleg	295	99	18118	05					
			3536342	62				3536342	62

Léva, 1913. január 1-én.

Csekey Vilmos
igazgató.Jozsefcsék Géza
főkönyvelő.

Megvizsgálta és teljesen rendben találta.

Ortmann Fidél
fb. tag.Pólya Károly
fb. elnök.Krajszik Jenő
fb. tag.

* 100000 K. né. aranyjárdék. — 206500 K. né. koronajárdék. — 100 K. né. állami sorsjegy.

** 642614 K. személyi hitelű. — 285255 K. jelz. biztosított.

*** A Bars folyó 1913. február 9 én megjelent számában közölt ezen „mérlegnek“ törlesztéses kölcsönök tétele sajtóhibából nyomtatott 43000 K. 34 fillérnek, holott a helyes tétel 430,001 kor 34 fl. amint ez a Bars által külön lenyomatban minden előfizetőnek folyó hó 10 én megküldött s egyuttal a Bars elárúsító helyein a közönség rendelkezésére bocsájtott körlevéllel közhírré tétetett.

APOLLO - színház

mai műsora
rendkívül érdekes.Délután 4 órakor gyermek előadás
és este 8 órakor rendes előadás.

* Modern ház *

a Mángorló utcában (17), 4 szoba
konyha, fürdő szoba, kamra, pin-
cze, üvegezett folyosó melléképü-
letben cselédszoba és mosó konyha
parkirozott udvar, gazdasági ud-
var kis zöldség-kert, kút az udva-
ron, folyó év május hó 1-től béreadó,
esetleg e l a d ó. Feltételek TOKODY
IMRE vendéglősnél tudhatók meg.

Agybavizelés! Azonnali
megszüntetés!
A kor és nemi adatok közlése ellenében fel-
világosítást ingyen nyújt: **Pfeller Georg**
Nürnberg K 151 (Bajorország)